

Hibrudan

Hibrudan Yi Kerek

Wongkoonman

Wongkoonman kuu yaningko kerek kemaom wongkindo. Kuristen korok maa Teetuliaan weeb AD 200 areb ande wongkoon kuu Baanabasbed kerek kee wongkoon. Kumban kibikee karub yenambed Apolosbed wongkoon andaiwe, yenambed Sailasbed wongkoon andimaib. Kumban yi korem kuu wongkoonman kuu God ye inamen yaambed wongkoon andimaib.

Kerek Kee Komo Dowad Wongkoon

Wongkoonman kuu Yuuman Yesu yaa anam andoon, ye kuu Yuudan anam andiwen kuyaa wongkoon. Yesu kuu Yuudan yi inameniib amowamowiib amob wengiib kurikuri kiwaaniib korem burudande aningko darewoob arimbed keroon ande korokboon, kerek kemaom kuu. Kwane, Buk Andowoonbed wene Buk Malakai kuye profesi weng kuu Yesu ye dowad korokbe dakmeen kuyaa wongkoonmanbed ande korokboon. Kowe, Moses o engyus o karub maa yaamban, Yesu yaamo meenmembirime anded. Kwane, wongkoonmanbed ande korokboon kuu Yesu kuu God dore nub dore wedyiri dobiri ye karub aningko darewoowiib, Eeron arebban, God dore Yuudan dore wedyiri dobiridan arebban. Wongkoon ye weeb kuu AD 68 areb.

Korok Weng

1. Andowi Weng: God Ye Amob Yeeb Ongmoonman Yesu Kuu Aningko Darewoob Arimbed (1:1-4)
 2. Yesu Keresu Kuu Aningko Darewoob Arimbed, Kurin Ye Yuudan Yi Korok Korok Arebban (1:5-7:28)
 3. Yesu Keresu Kuu God Dore Nub Dore Wedyiri Dobiri Ye Karub Darewoob Arimbed, God Dore Yuudan Dore Wedyiri Dobiridan Arebban (sapta 8-10)
 4. Anam Andi Yaambed Kangdommo Doberembirime Andi Ye Weng (sapta 11-12)
 5. Anam Andi Yaambed Dobiri Kerekmen Yaa Ambobandi Ye Weng (13:1-19)
 6. Yeenbon Amun Kerundi Weng (13:20-25)
-

Engyumban Mingkimbed Aningko Darewoob

1 ¹Kurin yiri kuu Godbed nub awoya yaa profesidan yaambéd aron yemoon kuu kiwaan yemoonbed daandemboroon. ²Kumban kibik aron yeenbon kee, ye Dana Mingki yaambéd nub yaa daandoon. Kwane, ye kuu Godbed kumkam korem yaa kangkoman keruni ye dowad kine kowoon. Kwane kore, ye yaambéd Godbed kumkam korem kuu ongmenaboon. ³Mingki kuu God ye nambiri kuu dianmo keroon. Ye kuu ye Ambe ye inamen meeni korem areb ibmo doboroon. Ye weng aromkonoyiib kumbed kumkam korem angkeen. Kwane, ambarakmi aari ye kiwaan kuu ambangke dowan kerekore, Ewen ari daane Aningko Arimbed Ye God ye dingki wiwi angkambéd díbeen. ⁴Kowe, Godbed kine kowoon yaningko Mingkimbed awinoon kuu engyu yi aningko burudandoon arimbed areb, Mingki kuu arimbed, engyu arebban. ⁵Kedi, engyu kane yaa Godbed ma kwane yedmoon,

“Eb kuu ne Dana,

kibikee ne kuu eb Ambe keraan.” andoon? Dowan!

O, engyu kane yaa Godbed ma kwane yedmoon,

“Ne kuu ye Ambe keraniine,

ye kuu ne Dana keraneen.” andoon? Dowan!

⁶Kwane angkon Godbed ye wonobdana okad yiri nenkowe yedmoon,

“Engyu korem kuu ye yaa bumangke yaningko kankoonime.”

andoon.

⁷Engyu yi dowad daande yedmoon kuu,

“Ye engyu ongmandaane nuub areb kerimaib,

ye demedan kee ongmandaane amot yumbu areb kerimaib.”

andoon.

⁸Kumban ye Dana Mingki ye dowad yedmoon kuu,

“O God, eb oonimbon kuu aron korem korem kwane

angkimberembaranuun,

eb ambibkin aom kuu yorokmo ye aromkonombéd oonaneeb.

⁹Yorokmo dobiri yaa dowakenmo kerewen, kumban inamen arewa

yaa arud wandemberewen.

Kwanikob, God, eb Godbed eb korok ari kubi yeman olif ambod ye

oiyo bune kinoon kumbed,

eb nendene eb angkodmia burudande ari nenkwoon.” andoon.

¹⁰Kwane yedmoon kuu,

“O Yariman, yimin andowoon yiri okad ye ambokab ongmeneb,

ambid kuu eb dingkimbed ambangkewen.

¹¹Yi kuu dowan keraniib kumban eb kuu kwane doberembaraneeb.

Kwane, yi kuu ebkad areb korob kere biringke dowan keraniib.

12 Yi kuu yuruk ebkad doboob areb bedmaneeb.

Yi kuu ebkad biande ebkad yeeb ben deebendemoon areb keraniib.

Kumban eb kuu doreebmo kwane dobaraneeb, kwane eb weeb kuu yimin wandaunban.” andoon.

13 Engyu kane yaa Godbed ma kwane yedmoon,

“Ne dingki wiwi angka diberebko,

kwane wene nembed eb bondan kuu beni

eb yondad dabderem yiri kiriba.” andoon? Dowan, Mingki yaamo.

14 Engyu korem kuu awandi ye awad Godbed ben nongkobekore, bobni yaa burudande bindaneene yumbon kandaniibdan yaa awandime ande yedmoon dee? Anamaa.

Wengambere Kaadkeri Weng

2 ¹Kwanikob, komo weng wengamburuwen kuu angkon ongme arimbed korobe meene kaadkerem. Kwananuub kuu awerendobenmo wanaubban. ²Kedi, God ye amob weng engyusbed kanminiwen kuu yenambed amonombe weng id mamaa kerindeban, kwane weng kuyaa wunesadmiwendan yoom wabkad keriwendan yoom korem kuu dabab anam kandiwen. ³Kowe, Godbed bobni yaa burudande bindi ye weng miin darewoob yaa yangmadandanuub kuu, komarewa kere dabab kandaubban ande kirokmonanuub? Dowan! Godbed bobni yaa burudande bindi ye weng kee Yarimanbed ibduruk daandaan kuu, wengambiriwendanbed kuu weng anam ande korokbendiwen nub yaa. ⁴God kangkon kuyaa kuu anam ande korokboon kuu, dud kedmengkiyiib yeka mamaa ye wedme binangki yemaniib God yaromkono wedmi yeman mimimiib Kingkin Karadmo ye deme ye aromkono maa maa Godbed kabamoon bangkandoon kuyiib korokboon kii.

Yesu Kuu Ye Kuristen Angkodmia Areb Keroon

⁵Okad yeeb Godbed ongmaneene mananuun kuu ooni dowad engyu ke ande dakmuub keyaa nenkowindo. ⁶Kumban God Ye Weng aom karub maambad dakmoon kuu,

“O God, nimakarub yi kuu kaneyakob eb kuu yi yaa meenmo doreeb?

Yi dana kuu kaneyakob eb kuu yi yaa oone doreeb?”^a

⁷Ebbad yi kuu aron dukmen engyu arebban yiri ben kubudereneb, yi yaa nambiriyiib aningko kankooniyiib bangkandeneb,

⁸ kumkam korem kuu yi dabderem aom nongkobewen.” andoon.

^a 2:6Kaamobi ayoob kee inandi kuu: God ye mimyob dowaken yaambad yi yaa oone doreen kumbedmo.

Godbed kumkam korem yi dabderem aom nongkoboos kuu nimakarub kuu korem ooni yeman, barang maa ma biknindo. Kuned kibikee wedmuub kuu kumkam koremban, yenamo kuu yi dabderem aom dangoon. ⁹Kumban Yesumo wedmenuub, ye kuu aron dukmen engyu arebban yiri kankubunoone, amaan ye yaa kuu nambiriyiib aningko kankooniyiib bangkanoon, amborom kuu yembed nub dowad bobnoon kowe. Kwanoon kumbed God ye kabamoon kondoon ye mimyob dowaken yaambad nimakarub korem yi dowad durud yewed kande bobnoked yimin ande kwanoon.

¹⁰Yiminmo keroon kuu yeka ye dowad ongmenaboone yeka ye yaambad kumkam korem dembe wonoon ye God, yembed nimakarub yemooon nambiri yaa bemini dowad yi bobni yaa burudande bindi ye kiwaan ongmi ye karub kuu kankine kowoone, durud yewed kandoon kumbed demkoronmo keroon. ¹¹Nimakarub ongmaane karadmo kerimaib ye karub Yesuyiib angkon ongmandoone karadmo keriwendaniib, yi ayoob kuu yeka yekamban id mimo. Kowe, Yesu kuu yi yaa damana andimaan kuu karak yemanban yiminmo. ¹²Kowe, God Ye Weng aombad wongkoon kuu Yesu ye dowad anam id kere yedmoon, “Nembed ewaningko kuu ne damana yaa ande daandaniin.

Nedbiwendan yi arinambo arimbed eb kubi yook wingkaniin.” andoon.

¹³Kwane angkon yedmoon,

“Ne kuu God yaambad angkumonaniin.” andoon.

Kwane angkon yedmoon,

“Ne kuu kei, ne yoom nimakarub Godbed bangkawoon yoom kuu kei.” andoon.

¹⁴Nimakarub kangkon yomiib umkaniib kowe, ye kangkon yi id arebmo kerene bobnoon kumbed bobni yaromkono awinoonman kuu yaromkono monmaroon. Kuu ye aningko kuu awad arewa Seten kui.

¹⁵Kwane Yesumbed monmarekore, kane kane bobni ye uni yaambad Setenbed awinende yerengkoone yi wanabi yaron yirimbed ari kuu ye dabderem yiri dobere ye dememo awinembirimaibdan kuu Yesumbed dudbere ben angkadoroon. ¹⁶Kedi, anam kuu engyu yaa awandindo, kingkin kerekmen yaambad Abraham ye yob keriwendan yaa awandoon. ¹⁷Keye dowad kumbed Yesu kuu kiwaan korem yaa kuu ye damana areb keru yeman ongmoon. Kwane ongmoon kuu mimyob keende kakman are nonondandiyiib ma korondiyiibbaniib God dore nimakarub dore wedyiri dobiridan yi korok darewoob God ye deme awinimaan ye karub kerok anded, nimakarub yi ambarakmi kuu biddok anded. ¹⁸Amborom kuu ye yaa ambarakmok ande biranande kamoon kuu yekareb durud yewed kandoon kowe, kane kane yaa Setenbed ambarakmok ande birandande kamaneen kuu Yesumbed yi yaa awandaneen kuu yimin.

Yesu Kuu Darewoob Arimbed Moses Arebban

3 ¹ Kwani kowe, kuristen angkodmia karadmodan, Ewen aombed baandoone ibmo ambangkaibdan, yiyib kuu Yesu yaambed meenmembirimamime. Ye kuu nub Apaso, ye kuu God Dore Nimakarub Dore Wedyiri Dobiri Karub Darewoob Arimbed, ye dowad kwamunemo dakmimaub kii. ² Ye kine kowoon ye God yaa kuu ma domondindo, ye weng yaamo awinimo kamoon. Ye kuu Mosesbed God ye nimakarub korem yaa ma domondindo kwane areb keroon. ³ Ambib yenboon ye karub yaningko kuu kankoonimaib, ambib yaningko arebban kwamune areb kuu, Godbed wedmoon Yesu kuu aningko kankooni darewoowiib yiminmo, Moses arebban, amborom kuu Yesumbed ambib yenboon, ambib kuu God ye nimakarub kui. ⁴ Kedi, ambib mimim korem kuu karub mimimbed yenbenabimaib kumban, God kuu kumkam korem yenbenabi ye karub. ⁵ Moses kuu deme awinimo ye karub, ma domondimokbanman, God ye nimakarub korem aom kuu. Kwane, yembed dakme korokboon kuu Godbed aman ari komarewa dakmaneen ye weng ye dowad. ⁶ Kumban Keresu kuu God ye Mingki, ma domondimokbanman, God ye nimakarub korem yaa kuu. Kwane, nub kuu arudkono doberenub yembed kwananeen ande kerengkanuwen ye weng awine dobaranuub kuu, nub kuu ye nimakarub keranuub.

Anam Andindodan Yi Inamen Yaa Daboknendaib

⁷ Kowe, Kingkin Karadmo kurinbed Yuudan wabkad keriwen yi dowad yedmoon kuu kibikbed yiyib yaa kwamune,
 “Kibikee ye weng wengambiribka,
⁸ yiyib niindem aom kamkono keraib,
 amboon angkambed yiyibbed God yaa komboon darobeniwen yaron kuu
 yiyib kuu wabkad kere bon keriwen areb ikakman keraib.
⁹ Yiyib awoya yirimbed ne yaa anam dee ande komboon darobewiwe,
 weeb 40yiyib nembed komo ambangkaan kuu wedmiwen.
¹⁰ Kwanekob, ne kuu kuye nimakarub korem yaa arud wandundekori,
 kwane yedmaan, ‘Yi inamen kuu aron korem kimyenmo winimaib,
 kwane, ne dobiri kerekmen yaa ma kaadkerindo.’ andaan.
¹¹ Kowe, neka norin wandeni amob weng ongmeni yedmaan,
 ‘Yi kuu ne yiidkimbon aom awunaibban.’ andaan.” andoon.
¹² Angkodmia, korobe kaadkerime, yiyib kuyaa karub mim kuu amarakmiyiyib kerene niindem aom anam andindo kumbad wad doreen ye God yaa angkurom korokbenaan andid. ¹³ Kumban kibikbed wene yimin wandaneen yaron kuu derekmana kowe, aron korem neman

kube ongkanoon ongkanoon kamime. Kwamaniib kumbed ambarakmi ye birandimbed yiib niindem aom kebendaanban. ¹⁴Nub kuu ibduruk Keresu ye dowad kerebkarawiibban arudkonomo doburuwen kwane kangdommo dobaranuuwe yimin wandanuun kuu, Keresu yoom ibmo dobaranuub. ¹⁵Anuk yedmoon areb kwane,

“Kibikee ye weng wengambiribka,
yiib niindem aom kamkono keraib,
yiib wabkad kere bon keriwen areb ikakman keraib.” andoon.

¹⁶Kane awene yi kuu wengamberekorib wabkad kere bon keriwen? Yi kuu Mosesbed Idyip aombed bin angkadoroondan korem kui! ¹⁷Kwane, weeb 40yiib kuu kane awene yaa Godbed norin keendoon? Yi kuu ambarakmiwendaan, amboon angka dukniwen kui! ¹⁸Kwane, kane awene yaa Godbed ye yiidkimbon aom awunaibban ande amob ongmoon? Yi kuu wengamberedandiwendaan kui! ¹⁹Kowe, nub wedmuub kuu yi kuu awunindeban, amborom kuu yi kuu anam andindo kowe.

Anam Andiwendaan Yi Yiidki Yeman

4 ¹Kwanikob, kibikee God ye yiidkimbon aom aomni yeman ye weng kunduk kuu kwane angkeen kebenindo kowe, nub kuyaom kuu karub maa Godbed wengyunde yiminban andaneene yiidkimbon kuyaom aomnaanban kuyaa korobe kaadkerem. ²Kedi, nub kangkon weng amun kuu yi yaa daandiwen areb kumbed nub yaa daandiwen, kumban yi yaa ma awandindo, amborom kuu yi kuu weng amun wengambiriwen kumban anam andindo kowe. ³Kumban, nub nubkaad, nub kane kane anam anduwen kuu awunanuub ye yiidkimbon kuu angkeen, amborom kuu Godbed yedmoon kwane,

“Ne kuu norin wande amob weng ongme yedmaan kuu,
‘Yi kuu ne yiidkimbon aom kuu awunaibban.’ andaan.” andoon.

Kuned, ye deme kuu yimin yiri kumkam korem ongmenaboan yaambd kwane dowan keroon. ⁴God Ye Weng aom buk maa yaambd yembed aron ed ari ye weng dakmoon, “Aron ed ari kuu God kuu deme korem dowan kerekore yiidkoon.” andoon. ⁵Kwane anuk ke yedmoon kei, “Yi kuu ne yiidkimbon aom kuu awunaibban.” andoon.

⁶Nimakarub yena kuyaom yiidkimbon aom awuni yeman kuu kwane angkeen, kebenindo. Kwane, kane kane anukbed weng amun yi yaa daandiiwe wengambiriwen kumban wunesadmiwen, yi kuu kuyaom awunindo. ⁷Kwanikob, aron doboob kwane wene amaanbed Godbed aron mim kine kowoon, kuu kibikee ande yedmoon kowe, kwane Dewid yaambd anuk ke yedmoon kei,

“Kibikee, ye weng wengambiribka,
yiib niindem aom kamkono keraib.” andoon.

⁸Kedi, Yosuaambd yiidkimbon kondoon karen kuu, God kuu amaan ari aron maa yeman kuu kwane dakmindoo karen. ⁹Kuyaa andoon

kumbed, kwane God ye nimakarub kuu Godbed yiidkoon areb yiidkaniib, ¹⁰ amborom kuu kane kanembed God ye yiidkimbon aom aomnaniib kuu Godbed ye deme yaa kuu koronde yiidkoon areb, kwane yi deme yaa koronde yiidkaniib kowe. ¹¹ Kwani kowe, nub kangkon nubkareb kiwaan korem yaambd ninabenub yiidkimbon aom awunem. Kwananuub kumbed karub maa kanembed yi wunesadmi kara ye yoman yaa wenene yi koob kandene kombaraanban.

¹² Kedi, God ye weng kuu wad dore yiminmo ambangkembirimaan. Ye weng kuu kerewang ered ayoob ye arud arebban, arud anam kai kowe, nare awune wene wadkeriyiib kingkiniib nadme andokbe kono inoon yaayiib kono ambodiib nadme andokbe kwane nimakarub yi niindem aom meeniyaib inameniib kuu wengyundimaan. ¹³ God ye indob ari kuu kumkam korem ongmenaboon kuu komombd ma biknindo. Ye yaambd nub komarewa doburuwen kuu dakmanuub ye God ye indob ari kuu inamena meeniya kumkam korem kuu dianmo kwane dange weneen.

Yesu Kuu God Dore Nimakarub Dore Wedyiri Ye Karub Darewoob Arimbed

¹⁴ Kwani kowe, God dore nimakarub dore wedyiri dobiri ye karub darewoob arimbed Ewen ari daanoon kuu nub dowad doreen, ye kuu Yesu God ye Mingki kui. Kowe, nubbed anam anduwen yaambd anam ande dakmuub kuu yobdoodmo awinem. ¹⁵ Kedi, nub korok darewoob kuu nub dobiri inamen awine kandi kuu aromkonomban kuyaa kuu yone ibmo kere mimyob keende awandi yiminmo ye karub. Ye yaa kuu nub yaa areb kiwaan korem yaambd ambarakmok ande biranande kamoon kumban, ye kuu ma ambarakmindu. ¹⁶ Kwani kowe, nub kuu kabamoon kondoon ye mimyob dowaken ye God dibere oonimbon ari dibeen yaa kuu kerebkarawiibban arudkonomo wene nandem. Kwananuub kumbed dabab menebaneen kuu nub yaa awandi dowad mimyob keende kakman are nonondandi kandenub, kabamoon kondoon ye mimyob dowaken wedmanuub.

5 ¹ God dore Yuudan dore wedyiri dobiridan yi korok darewoob arimbed yi korem kuu karub kuyaombd kine benekorib, God dore nimakarub dore wedyiri dobiri ye deme kuu kiniwenmanbed awinimaan, nimakarub yi munob bangkaniyiib yi ambarakmi ye dowad dingkan aye nengke agedmo kere baeb bangkaniyiib yeman kii. ² Ye kuu kane kane nonoon kerenib kimyen weniibdan yaa kuu nangkemmo awandaneen kuu yimin, amborom kuu ye kangkon ye dobiri inamen awine kandi kuu aromkonomban kerimaan kowe. ³ Kekee kwanikob, ye kangkon ye ambarakmi dowad kuu dingkan aye nengke agedmo kere baeb konimaan, nimakarub yi ambarakmi dowadmomban.

⁴ Karub kanembed yekareb aningko darewoob arimbed ye deme kee ma kandaanban, Eeron yoom yawoya yoom yaa Godbed baande kinoon

kwane keraneenkob kandaneen. ⁵Kowe, Keresu kangkon yekareb nambiri kande God dore nimakarub dore wedyiri dobiri ye karub darewoob arimbed kerindo, Godbed ye yaa yedmenoon,

“Eb kuu ne Dana,

kibikee ne kuu eb Ambe keraan kii.” andoon.

⁶Kwane, Godbed ye weng maaaa yedmoon kuu,

“Eb kuu Melkisedekbed God dore nimakarub dore wedyiri dobiri ye karub keroon areb kwane

God dore nimakarub dore wedyiri dobiri ye karub aron korem dowad kerewen kii.” andoon.

⁷Yesu okad yiri doboroon yaron kuu yembed naawonmo ameng kamiyib inok wiyiib kamoan kumbed kurikuriyib kaamoniyib kuu bangkanoon, ayiwed bobnimbon yaa burudande nendaneen kuu yimin ye God yaa. Kwane, Godbed ye weng wengamboroon, amborom kuu Yesu kuu yekareb kankubune aningko kankooniyib God ye dowaken yaambad doberembirimaan. ⁸Ye kuu God ye Dana kumban, durud yewed kandoon kuyaambad wengambere awini kandi ye inamen yekaadkeroon. ⁹Kwane, ye kuu demkoronmo keroon kowe, ye yaa wengambere awine kandidan korem yi bobni yaa kuu burudande bindi ye ambokab keroon, aron korem yeman. ¹⁰Kwane, ye kuu Melkisedekbed God dore nimakarub dore wedyiri dobiri ye karub keroon areb Godbed ye dore nimakarub dore wedyiri dobiridan yi korok darewoob arimbed kine nenkwoon.

God Yaa Koronde Ika Wini Yaa Kuu Kaadkerime

¹¹Nub kuu weng keyaa kee yemoon dakmi yeman, kumban yiib yaa ambobandanuub kuu yobdood, amborom kuu yiib kuu emambad kaadkerimaib kowe. ¹²Kedi, kibik aron kee yiib kuu God ye weng kedmengkandidan keru yeman kuned, anam kuu yiib yaa kuu God ye weng yaambad ibduruk kedmengkandimaib ye weng kuu karub maambad ika korem kedmengkandaneen kumbed yimin. Yiib kuu animan kamkonomban muk ambodbed animaib ye dana areb keruwen kii! ¹³Kane kanembed muk ambod yaamo aniib kuu yi kuu dana monob areb keruwen kowe, yi kuu yorokmo dobiri ye inamen yaa kuu korobe kaadkerindo. ¹⁴Kumban animan kamkono kuu kaine amniwendan yiman, yi kuu kedmengkandi kuyaambad korondiyiibban kwane ambangkimaib kowe, amun yaambad andokbe arewa kuna kuu yikaadkeriwen.

6 ¹⁻²Kwani kowe, nub kuu Godbed Kinoona Monoonman Keresu ye weng dana yaa areb kedmengkandembiri yaa kuu koronde kaine amne amkono areb kerem. Ibduruk kedmengkandimaib kee, bobni ye kiwaan ye ambangki yaa amonombi ye wengiib God yaa anam andi ye wengiib baptais kerundi ye kedmengkandiyiib korok ari dingki kowi ye wengiib bobni yirimbed dembi ye wengiib aron

korem ye dabab koni dowad wengyundi ye wengiib kuu ika daandi yemanban, yiiikaadkeriwen kowe, kuristen inamen kaine amni ye weng kedmengkande awinem. ³Kwane, Godbed kwamime andoka kwamem.

⁴⁻⁶Kane kane ibduruk anam andiwe yi inamen nandoone, Ewen aombed munob kondi yeman wedme amun andiwe, Kingkin Karadmombed ibnendoone, God ye weng wedme amun andenib, God ye oonimbon menuun ye aromkono wedme amun andiib kuu, yi kuu yi anam andi yaa koronde ika wananiib kuu, ikakman amonombe God yaa minindeban keraniib. Amborom kuu ika mananiib kuu yikareb yi dowad God ye Mingki ika at ming arimbed ayenib dian angkambed karak konaniib kowe, ika mini kuu yiminban.

⁷Kedi, kuruweng kei, okad kuu am menebimaunkob animamenudned yongbon kuu idiib kere wanaankob yongbon yarian wimaib kuu okad kuu God ye amun kerundi kuu kandimaun. ⁸Kumban okad ari yik kawiiib kab arewamoyiib dembimaan kuu arewa kowe, God ye butun kondandameen aom dorenu yeenbon kuu amotbed denanuun kii.

⁹Angkodmia, nub kuu kee kwamune dakmuub kuned, yiiib kuu kwamunemban ande meene kangdommo awinuwen. Kwane, yiiib kuu amun kerundi arimbed kandaniib, kukuu bobni yaa burudande bindi ye kerekmen yeman. ¹⁰God kuu yorokmo, yiiib kuu ye nimaya karuwa yaa anukiib kibikiib awandembirimaib kumbed, ye deme awine ye yaa mimyob dowaken keenimaib kuu nonondandaanban. ¹¹Nub dowaken yiiib mimim kuu korondiyiibban ye inamen kee korokbiib kuu, kwane awinibko wene yeenbon aron ari keruk. Kuu yiiibbed anam kwananeen ande meedmi kuu kangdommo kerok andi dowad. ¹²Nub dowakenban yiiib kuu kurabidan areb keru kuu, kumban kane kane God yaa anam ande yodbiriban iwarimbed dobirimaib kumbed weng kunduk yedme kowoon ye yumbon kuu kandiwendan yaa kuu yiiib kuu kumunkingkime.

God Ye Weng Kunduk Kuu Anam Kwananeen Kumbedmo

¹³Kwane, Godbed Abraham yaa weng kunduk ongme konoon kuu, karub maambed God yaa ma burudandindo kowe, yekareb ye aningko yaambed kowene ¹⁴yedmoon, “Anamaa, nembed amun kerubdeni eb awoya yemoon bangkabdaniin.” andoon. ¹⁵Kwane, Abraham kuu yodbiriban iwarimbed doberokore, ye yaa yedme kowoon yeman kuu boon.

¹⁶Karub kuu karub maa aningko darewoob yaambed yedme kowimaib, yikareb yimerenban. Amob weng ongmimaib kuu komo dakmiwen kuu anam ande korokbekore wengbiri korem kebeni yeman. ¹⁷Godbed weng kunduk ye yumbon kandaniibdan yaa kuu, ye inamen amonbindeban ande dianmo korokbi dowad weng kee awinime ande amob wengbed ongmoon. ¹⁸Kuye amonbindeban ye weng ayoob ongmoon kuyaom

kuu God kuu dudi kuu yiminban kowe, weng ayoob ongmoon kumbed, nub weng kunduk kondoon awini dowad God yaa kirokmonuwendan kuu, kubi darewoob kere niindem aom aromnime anded. ¹⁹Weng kunduk kondoon kee nub awinuwen kowe, nub kingkin yaa yobdoodmo awine angkumonimaan. Kwane, kuye weng kunduk kuu nub dowad kurikuri boyambib darewoob ye ambongkodem kebeni ye dabua burudande awune God ye kerebiri yaa wonoon. ²⁰Kuyaa kuu Yesumbed yedin nub dowad aomnoon. Ye kuu Melkisedekbed God dore nimakarub dore wedyiri dobiri ye karub keroon areb kwane God dore nimakarub dore wedyiri dobiri ye karub darewoob arimbed aron korem yeman kerekore aomnoon.

Melkisedek

7 ¹Melkisedek kee kambing Salem ye king, ye kuu Korem Burudandoon Arimbed Ye God dore nimakarub dore wedyiri dobiri ye karub. Kwane, Abraham kuu king yena yaa nangbe burudandekore ika meneen kuu, Melkisedekbed durunene amun kerunoone, ²Abrahambed king yaambd yiribman nangbe boon korem kuu andokbe wenore angko angkoyiib kere mim kuu Melkisedek yaa bangkanoon. Ibduruk kuu Melkisedek yaningko ye id kuu “yorokmo ye king”. Kwane angkon “Salem ye king” ye id kuu “yewenub ye king”. ³God Ye Weng aom kuu awodki awaan ye wengiibban, yawoya awene ye wengiibban, andowoon yaron o wadkeri yimin wandoon ye wengiibban kowe, God ye Mingki areb kwane Melkisedek kuu God dore nimakarub dore wedyiri dobiri ye karub keroon kuu aron korem doberembaraneen.

⁴No meenime, yaningko kuu darewoob arimbed. Nuwambokab Abrahambed nangbe boon ye yiribman kuu andokbe wenore angko angkoyiib kere mim kuu Melkisedek yaa bangkanoon, yiribman miin amun yaamo bangkanoon. ⁵Kedi, Moses ye amobbed yedmoon kuu Livai ye awoya ari kuyaom kuu kane kane God dore Yuudan dore wedyiri dobiridan keriwen kumbed Yuudan yaambd andokbe wenore angko angkoyiib kere mim bangkandi yeman kuu bime andoon kowe kwanimaib. God dore Yuudan dore wedyiri dobiridan kuu Yuudan yikanmo, angkon Yuudan kuu Abraham ye awoya ari kuned God dore Yuudan dore wedyiri dobiridanbed yi yaambd kwamune bimaib. ⁶Kumban Melkisedek kee ye kuu Livai ye awoyamban, kuned Abraham yaambd andokbe wenore angko angkoyiib kere mim kuu bekore, weng kunduk kandoon ye karub Abraham yaa amun kerunoone. ⁷Kwane, anam kuu yirimbed ye karub kuu darewoob arimbed ye karubbed amun keruni yeman. ⁸Kuye dowad aom mim angkara kuu, yiribman andokbe wenore angko angkoyiib kere mim kuu duknidan, Livai ye awoyambd Yuudan yaambd bimaib kumban, kuye dowad aom angkara kuu, wad doreen

ande korokboon ye karub Melkisedekbed Abraham yaambéd yiribman boon. ⁹Kwane mimbed yedmaneen kuu, yiribman andokbe wenore angko angkoyiib kere mim bi ye karub Livai kuu, Abraham yaambéd andokbe wenore angko angkoyiib kere mim kuu Melkisedek yaa konoon kii andaneen. ¹⁰Amborom kuu Melkisedekbed Abraham yaa durunenoone Abrahambéd Melkisedek yaa bangkanoon kuu Livai kuu Abraham ye yob kowe, Melkisedek yaa bangkanemoon areb keroon.

Yesu Kuu Melkisedek Areb

¹¹Kwane, Livaidanbed God dore Yuudan dore wedyiri dobiridan keriwén ambokab arimbed Godbed amob kuu nimakarub yaa kondoon. Kumban Livaidanbed God dore Yuudan dore wedyiri dobiridan kere ooniwén yaambéd yiminmo keru kuu de nandiwén karen, komoyiibkob kuyaa kuu Godbed ye dore nimakarub dore wedyiri dohiri ye karub mamaa Eeron arebban Melkisedek areb kuu mananeen andoon?

¹²Kwane, God dore Yuudan dore wedyiri dobiridan kurin kuu ben angka nongkobé God dore nimakarub dore wedyiri dobiridan yeweb ben aom nongkobaneen kuu, Moses ye amob yaa kuyaa kangkon koronde yeka mamaa keraneen kumbédmo yimin. ¹³Weng kee dakmeen ye karub kuu amyenimbon mamaa, Livaimanban. Kwane, ye amyenimbondan ye karub maa kuu God dore Yuudan dore wedyiri dobiridan yi deme ma ambangkimokban. ¹⁴Kukuu dianmo, nub Yariman kuu Yuda ye ambokab yaambéd doroon, amyenimbon kuyaambéd kowe dakmoon kuu Moses kuu God dore Yuudan dore wedyiri dobiridan yi weng aweneyiib ma dakmindo. ¹⁵Kwane, God dore nimakarub dore wedyiri dohiri ye karub mamaa Melkisedek areb monoon kuu Yesu kowe, nubbed komo dakmuub kuu korem dianmo keroon. ¹⁶Ye kuu God dore nimakarub dore wedyiri dohiri ye karub keroon kuu Livaidan yiman ye amob ambokab arimbedban, monmarindeban ye wadkeri ye aromkono ye ambokab arimbed God dore nimakarub dore wedyiri dohiri ye karub keroon.

¹⁷God Ye Wengbed dianmo yedmoon kuu,

“Eb kuu Melkisedek areb,

God dore nimakarub dore wedyiri dohiri ye karub aron korem dowad kerewén kii.” andoon.

¹⁸Livai yawoya yaambéd God dore Yuudan dore wedyiri dobiridan keru ye amob kurin anuk kuu kan angka kowoon, amborom kuu aromkonoyiibban kere ambangkimokban kowe. ¹⁹Kedi, Moses ye amob kuu komo komo ben demkoronmo ma ongmino. Kwane, kuye amob burudandoon arimbed keroon ye inamen kuu, nub yaa kondooné amaan ari anam kwananeen ande meedmuub kumbéd God ye dia munuub kii.

²⁰Kwane, Yesu kuu God dore nimakarub dore wedyiri dohiri ye karub keroon kuu wiim aangki wengiib ongmoon kii. Karub yena kuu wiim

aangki weng maayiibbanbed God dore Yuudan dore wedyiri dobiridan keriwen ²¹kumban, Godbed ye yaa yedmoon,

“Yariman kuu wiim aangkekore,
ye inamen ongmoon kuu amonombindeban keroon kuu,
eb kuu God dore nimakarub dore wedyiri dobiri ye karub aron korem dowad kerewen kii.” andoon.

Kwanandoon kumbed Yesu kuu God dore nimakarub dore wedyiri dobiri ye karub keroon. ²²Wiim aangke weng kee ongmoon kowe, Yesu kuu nub dore ye dore amob weng ongmoon kuu, Yuudan dore God dore amob weng kurin ongmoon kuyaa burudandoone, Yesu kuu keye amob weng keyaa yiminmo awini ye karub keroon.

²³Kurin ye amob kuye dowad kuu God dore Yuudan dore wedyiri dobiridan yemoon keriwen, amborom kuu kwane God dore Yuudan dore wedyiri dobiridan yi deme ambangke doberembiri yeman kumban bobnimbed kebendimo kamoon. ²⁴Kumban Yesu kuu aron korem doreen kowe, yembed God dore nimakarub dore wedyiri dobiri ye karub kere aron korem dowad oonoon, dowan kerindeban. ²⁵Kwanikob, kane kane ye yaambd God yaa mananiib kuu, yembed yi kumundinmo kuu bobni yaa burudande bindaneen kuu yimin, amborom kuu ye kuu aron korem doberemberene God yaa yi awandi dowad dakmembaraneen kowe.

²⁶Nub dowad God dore nimakarub dore wedyiri dobiri ye karub darewoob arimbed kwamune kuu yimin. Ye kuu karadmo ye karub, amarakmoon kii ande kadwonimokban ye karub, amarakmiyiibbanman, amarakmidan yaambd nen angka kowoonman, Ewen ari nen burudandoon ye karub, kui. ²⁷God dore Yuudan dore wedyiri dobiridan yi korok darewoob arimbeddan yena kuu kekamune areb, yi kuu aron mimim arimbed dingkan aye nengke agedmo kere baeb konimaib, ibduruk kuu yikareb yi amarakmi dowadiib angkon yoman nimakarub yi amarakmi dowadiib. Kumban Yesu kuu kwamunemban, yembed yekareb ye idbed dingkan aye nengke agedmo kere baeb konemmoon areb keroon kumbed, korem yi amarakmi dowad mimo ambangkoon aron korem yeman. ²⁸Kedi, Moses ye amob yaambd God dore Yuudan dore wedyiri dobiri ye karub darewoob arimbed kerok ande kine nendiiwe kerimaibdan kuu aromkonoyiibban, yi kuu karubmo kowe. Kumban Moses ye amob ye yoman aron maaaa arimbed wiim aangki weng monoon kumbed Mingki kine kowoon, ye kuu Godbed ongmoone aron korem yeman yiminmo keroon.

**Amob Yeeb Yaambd God Dore Nimakarub Dore Wedyiri
Dobiri Ye Karub Darewoob Arimbed Kuu Yesu**

8 ¹Nubbed ke meene dakmuub ye id kuu kei, nub kuu kwamune ye God dore nimakarub dore wedyiri dobiri ye karub darewoowiib,

ye kuu Ewen aom nambiri darewoowiib, ye God ye ooni ye dibirimbon ye wiwi angkambed aromkono kandimbon ari diberekore, ²karubbed ongmindo Yarimanbed Ewen arimbed ongmoon ye kurikuri ambib anam niindem aom kuu yembed God ye deme ambangkimaan.

³God dore Yuudan dore wedyiri dobiridan yi korok dareb dareb arimbed kuu Godbed kine kowimaan mimim kuu munob koni yemaniib dingkan aye nengke agedmo kere baeb koni yemaniib kuu bangkani dowad. Kwane, kee kine kowoonman ye kangkon bangkani yemaniib kumbed yimin. ⁴Yesu kuu okad arimbed karen kuu, ye kuu God dore Yuudan dore wedyiri dohiri ye karub kerindo karen, amborom kuu karub yena kuu God dore Yuudan dore wedyiri dobiridan kerenib Moses ye amob yaambd munob koni yeman bangkanimaib kowe. ⁵Yi kuu Ewen aombd kurikuri ambib kwane kuye kuru arebmo yenambd okad yirimbed yenbiwen kuye niindem aombd ambangkimaib. Kwamune areb kuu Mosesbed kurikuri kombon yenbande kamoon kuu ye yaa ongkane yedmoon, “Kaadkere, aangko arimbed komarewa korokbeddoon ye kumkam korem kuu kwane arebmo ongme.” andoon. ⁶Kumban Godbed ye weng kunduk Yesu ye dowad ongmenaboos kuu arimbed, Yuudan yi dowad weng kunduk ongmenaboos arebban. Kwane, kuye weng kunduk Yesu ye dowad ongmenaboos kumbed Yesumbd God dore nub dore amob weng ongmoon kuu arimbed, kurin God dore Yuudan dore amob weng ongmoon arebban. Kwamune areb, Yesumbd God ye deme kandoon kuu arimbed, God dore Yuudan dore wedyiri dobiridan yi deme arebban.

⁷Kedi, God dore Yuudan dore amob weng ongmiwen kuu yiminmo keroon karen kuu, amob weng yeeb ongmi dowad kereknindo karen.

⁸Kumban God kuu Yuudan yi ambarakmi wedmekore yedmoon,

“Yarimanbed yedmoon,

‘Kedi, aron kuu menuun kii,

Israeldaniib Yudadaniib yaa amob weng yeeb ongmaniin.

⁹Nembd yi awoya anak yiri Idyip aombd dingki yaambd awinde

ben kinbanmo angkanaan yaron kuu,

yi yaa amob weng ongmaan kwane areb keraanban,

amborom kuu yi kuu ne amob weng ongmaan kuyaom kuu ongme

awinindo, korondiwen kowe,

ne kuu yi yaa angkurom korokbendaan.’ ” andoon.

¹⁰“Yarimanbed yedmoon, ‘Kuyaron dowan keranuun arimbed nembd Israeldan yaa ongmaniin keye amob weng kei.

Nembd yi inamen aom kuu ne amowamowiib nongkobeni,

yi niindem aom wongkaniin.

Ne kuu yi God keraniine,

yi kuu ne karuwa nimaya keraniib.

11 Kuyaron kuu karub kuu ye dia doreenman yaa o
karub maa kuu ye aarok yaa kuu
“Yariman yaa kunum kere kaadkerime.” ande kedmengkanaanban,
amborom kuu yi aningkoyiibbandanbed kwane wene
aningkoyiibdan,
yi korem kuu ne kuu yikaadkeraniib kowe.

12 Nembed yi miin arewa ambangkembiri kuu areni,
yi ambarakmi kuu ika ma meenainban kowe ne kuu
yikaadkeraniib kii.’ ” andoon.

13 Amob weng kee “amob yeeb” andoon kuu yembed ibduruk ye
amob weng kuu ongme ambangkindeban yeman keroon, kwane
ambangkindeban kere korobnoon yeman kee aron doboobban ari kuu
dowan keraneen.

Amob Weng Kurin Ongmoon Ye Kurikuri Kerekmen

9 ¹Amob weng ibduruk ongmoon kuu kurikuri ye amowamowiib
okad arimbed kurikuri ambiwiib. ²Kuye dowad kuu kombon
yenbiwen. Wadnari ibduruk aom kuu nambiri ye dobirimoniib arakiib
God ye kerebiri arimbed kowi ye omiib kui. Kuyaom kuu Yumbon
Karadmo andimaib. ³Ambongkodem yaa kebeniwen ye dabua mamaa
burudande anak wadnari mamaa aom kuu Yumbon Miin Karadmo Anam
andimaib. ⁴Kuyaom kuu baeb amun koni yeman goldbed ongmiwen
ye arakiib God ye amob weng ongmoon ye boks karadmo goldbed
yone kebeniweniib kuu dangoon. Boks kuyaom dangoon kuu om mena
kabungkoon ye kontenaa goldbed ongmiweniib Eeron ye yonamad
mim bire at biid kerooniib bot yaambbed amob weng wongkoon ye bot
dabkonombonmoyiib kuu dangoon. ⁵Boks ari kwari kuu God ye nambiri
korokbi ye engyu areb buraawiib kuruwak ayoob ongmiwen kuu yi
kubunbon aombed angkeen kuu ambarakmi yaa mimyob keende kakman
are nonondandi ye yumbon. Kumban kibikee yiribman keye dowad kee
andangkenabe ye id kuu kwane kii andaubban, kuye dowad wongki ye
yumboniibban kowe.

⁶Kwane, kumkam korem kee kekamune nekdanabe ongmekorib, God
dore Yuudan dore wedyiri dobiridan kuu wadnari bunangka kuyaombed
aron korem awune yeedere kamemberenib yi deme kuu kwane
ambangkembirimaib. ⁷Kumban wadnari niindem aom kuu God dore
Yuudan dore wedyiri dobiridan yi korok darewoob arimbed yembedmo
awunimaan, kwane weeb mimoyaom kuu mimo kerimaan. Kwane
umkaniibbed awunimaan, yeka ye ambarakmi dowadiib nimakarub
amob yaa yi nonoon kumbed ambarakmiwen ye dowadiib kakman arok
ande umkan engkeremabmo kiradme bunabimaan. ⁸Kwane, Kingkin
Karadmombbed keyaambbed kwane korokbendoon kuu, anakbed Yumbon

Miin Karadmo Anam aom nimakarub yi awuni ye kiwaan kuu nandindo, ibduruk ari ye kurikuri kombon kuu kwane doruunmo, kumban kibikee nandoon. ⁹Kekee kibik aron yaa ye kuruweng kumbed korokboon kuu munob bangkani yemaniib dingkan aye nengke agedmo kere baeb koni yemaniib kuu kurikuri kamiibdan yi meeni dobiri inamen kiwaan are yorokmo ongmindeban. ¹⁰Amowamob kee animan ani yemaniib ok ani yemaniib kurikuri dowad dingki ogenabi yemaniib kumbedmo. Kukuu kad angka yemanmo, kuu awinime andoon kwane wene yeeb ongmi yaron keranuun.

Yesu Ye Umkanbed Amob Yeeb Ongmoon Ye Aromkono

¹¹Kwane, Keresu kuu amun kerundi yeman kee dangoon kuye God dore nimakarub dore wedyiri dobiri ye karub darewoob arimbed kumbed monoon kuu, okad kirimbed ongmiwen ye kurikuri boyambib darewoob arebban, aningko darewoob arimbediib demkoronmoyiib ye kurikuri ambiwom awunoon. Kukuu karubbed ongmiwen yemanban, kukuu kumkam ongmenaboob yaambbedban kui. ¹²Ye kuu naningkodiib buromakau manayiib yi umkan yaambbed awunindo, yeka ye umkan yaambbed nub bidde aron korem yiminmo keru ye kiwaan ongmekeore Yumbon Miin Karadmo Anam aom aron korem yeman mimo awunoon. ¹³Naningkodiib buromakau ambiyiib yi umkaniib buromakau yingki ingkod ye agediib kuu kongamki yamob domabangkiwendan yaa engkeremabmo kiradme bunabimaib, karadmo kere God ye deme awini dowad. Kumban kwanimaib kuu ambarakmi are yimin keru kuu kad angka yemanmo. ¹⁴Kumban aromkono amaan arimbed yeman kuu Keresu ye umkan, ye kuu aron korem ye Kingkin Karadmo yaambbed ambarakmoon kii ande kadwonimokban kere, yembed yekareb God yaa munob koni yeman areb konoon kumbed, bobni ye kiwaan ye ambangki arewa nubbed ambanguwen kuu, ye umkanbed araneen, nub meeni dobiri inamen kiwaan yaa. Kowe, nub kuu wad doreen ye God ye deme awini ye kiwaan ari ben nongkobaneen.

¹⁵Keresu bobnoon kuu ibduruk ye amob weng yaambbed ambarakmiwendan kuu ambarakmi ye wii aom doriib kuu ben angkani dowad bidoon. Kwane kuyaambbed kane kane baandoondan kuu weng kunduk yedme kowoon ye yumbon aron korem angkimbaraneen kuu kandaniib kii. Keye dowad kembed Keresu kuu amob weng yeeb yaa wedyiri dobiri ye karub keroon.

¹⁶Kwane, karub kane kuu bobnaniin ye yoman kwanime andi ye amob weng ongmaneen kuu amaan bobnaneen kuu, korok korokbed wedmenekorib ee anam bobnoon kii andaniib kumbed bobnoon ye karub ye amob weng ongmoon kuu kwananiib kuu yimin. ¹⁷Amborom kuu kwamune ye amob weng kuu ongmoon ye karub bobnaneen kumbed

amob weng awinaniib, wad doreen kuu yi kuu awinimokban kowe. ¹⁸Kekee kwanekeb, ibduruk ye amob weng Yuudan kandiwen kuu dingkan yaniwe duknaniwe dingkan yi umkaniibbed engkerekmakmo kiradme bunabe amob weng andowe awiniwen. ¹⁹Kedi, Mosesbed amob weng korem nimakarub korem yaa daandekore, buromakau mana yi umkaniib naningkod ambi yi umkaniib okiib daboknene sibi kimi dodmo ongmwiwen kuyiib at isop nondongiibbed buk bedmiweniib nimakaruiib yaa engkeremabmo kiradme bunabende ²⁰yedmoon, “Umkan kekee Godbed amob weng ongmoon yeman. Amob weng kee yembed awinime.” andoon. ²¹Kwanoon areb kwane, umkanbed kurikuri komboniib kurikuri kerimaib ye yiribman koremiib yaa engkeremabmo kiradme bunaboon. ²²Anam kuu Moses ye amobbed yedmoon kuu kumkam korem areb kuu umkanbed aari yeman, God yindob arimbed. Kwane, umkan kubuderebokban keraneen kuu ambarakmi kuyaa kuu are nonondandiyiibban keraneen kii.

²³Kwane, Ewen aom dangoon ye kumkam kwamune areb okad kirimbed ongmwiwen kuu keye dingkan yi umkanbed ariwen kumbedmo yimin. Kumban, Ewen aom dangoon ye kumkam kuu keye dingkan yi umkanbed aari yemanban, keye dingkan burudande arimbed keroon yeman kumbed yimin. ²⁴Kedi, Keresu kuu Ewen aom kurikuri ambib anam ye kuru karubbed ongmwiwen ye kombon niindem aombed aomnindo, anam kuu ye kuu Ewen aom aomnoon, nub awandi yeman God ye kerebiri ari dohiri dowad. ²⁵Kwane, ye kuu yekareb angkon ika ika ye umkanbed konimo kami dowad Ewen aom aomnindo. Okad kirimbed God dore Yuudan dore wedyiri dohiridan yi korok darewoob arimbed kuu weeb mimim kurikuri kombon aom Yumbon Miin Karadmo Anam aom aomnene yekareb ye umkanban dingkan yi umkanmo kan konimaib ye kerekmen yaambbed kuu Keresu kuu kwamune areb kerindo. ²⁶Kwamune keroon karen kuu, kumkam ongmenaboon yaron yirimbed mene kibikee Keresu kuu kwane durud yewed yemoon ika ika kandoon karen. Kumban kibikee aron yeenbon kerandamuun yaambbed aron korem dowad mimo angkadere monoon kumbed ambarakmi ben kiradmi dowad yekareb ye umkanbed onduknoon. ²⁷Kwane, karubbed mimo bobnekore wengyundi aari dohirimaan kwane areb, ²⁸Keresu kuu nimakarub yemoon yi ambarakmi aari dowad ye umkan mimo onduknoon. Kwane, ye kuu angkon ika mananeen, ambarakmi aari dowadban, kane kane ye ande meedmiibdan kuu bobni yaa burudande bindi dowad.

Yesu Ye Umkan Mimo Onduknoon Kumbedmo Yimin

10 ¹Moses ye amob kuu kurumo, amun kerundi menebandameen kuyarebban. Kowe yi kuu amun kerundi anam yemanban. Keye dowad dingkan aye nengke agedmo kere baeb koni yeman weeb

mimim ika ika konimaib kuu, God ye dia kerem ande konimaibdan yaa demkoronmo ongmi yemanban. ²Kukuu demkoronmo ongmi yeman keraneen kuu, yimbed God yaa koni kerekmen kuu korondaniib kii, amborom kuu yi kuu mimo keroon kumbed amarakmi korem aron karen kuu, yi amarakmi dowad yaa ika karak ma bobnindo karen. ³Kumban weeb mimim kuu dingkan aye nengke agedmo kere baeb konimaib kuu yi amarakmi yaa ika meenimami yeman, ⁴amborom kuu buromakau ambiyib naningkod ambiyib yi umkanbed amarakmi aari kuu korem yiminban kowe.

⁵Kwanikob, Keresu okad yiri monoon kuu yembed God yaa yedmoon, “Dingkan aye nengke agedmo kere baeb koni yemaniib munob koni yemaniib kuu eb kuu ma dowaken kere meenindo, kumban ebbed ne id nekwe ongmewen.

⁶Dingkan aye kumundin nengke agedmo kere baeb koni yemaniib amarakmi arok ande koni yemaniib kuu eb kuu kubindo.

⁷Kwane, nembed yedmaan, ‘O God, ne kuu kei, ne dowad buk bedmiwen aom wongkoon kii, ne manaan kuu eb dowaken yaambad ambangi yeman.’ andaan.” andoon.

⁸Yembed ibduruk yedmoon kuu, “dingkan aye nengke agedmo kere baeb koni yemaniib munob koni yemaniib dingkan aye kumundin nengke agedmo kere baeb koni yemaniib amarakmi arok ande koni yemaniib kuu eb kuu ma dowaken kere meenindo, kwane kuyaa kuu eb kuu ma kubindo.” andoon. Moses ye amobbed ongmendime ande yedmoon kuned. ⁹Kwane yembed yoman yedmoon kuu, “Ne kuu kei, ne manaan kuu eb dowaken yaambad ambangi yeman.” andoon. Yembed amob weng ayoo andi ongmi dowad ibduruk ye amob weng kuu kan angka kowoon. ¹⁰Kuye dowaken ongmoon kumbed, dingkan aye nengke agedmo kere baeb konemoon areb, Yesu Keresu ye id kuu at ming arimbed aron korem yeman mimo ayiwe bobnoon yaambad nub kuu ongmoone karadmo keruwen.

¹¹Kwane, God dore Yuudan dore wedyiri dobiridan korem kuu angke ware kurikuri deme ambangkembirimaib, angkon ika ika kwane dingkan aye nengke agedmo kere baeb konimo kamembirimaib, kumban kuyaa kumbed amarakmi kuu ma arimokban, yiminban kowe. ¹²Kumban Yesumbed God dore nimakarub dore wedyiri dohiri ye karub kerekore munob koni yeman God yaa koni dowad ye umkan aron korem yeman mimo onduknekore ye kuu God ye dingki wiwi angkambad diboroon. ¹³Kwane, kuyaronbed ari kuu ye bondan kuu ben nongkoboka ye yon dodki yeman yiri keriwed ande meedmoon, ¹⁴amborom kuu mimo umkan onduknoon kumbed kane kane ongmoona karadmo kere weniibdan kuu yembed ongmoone aron korem yeman demkoronmo keriwen kowe.

¹⁵Kwane, Kingkin Karadmo kangkon keye dowad nub yaa daande korokboon. Ibduruk yedmoon kuu,

¹⁶“Yarimanbed yedmoon, ‘Kuyaronbed wene ari kuu yi yoom amob weng ongmaniin kuu kei. Nembed yi niindem aom ne amob nongkobeni yi inamen aom wongkaniin.’” andoon.

¹⁷Kwane ariyiib yedmoon kuu,

“Yi ambarakmiyiib amowiibban ande ambangkembiriyiib yaa kuu angkon ika meenainban.” andoon.

¹⁸Kwane, keye ambangki arewa kee are nonondandoon kowe, kuyaa kuu angkon ika ambarakmi dowad dingkan aye nengke agedmo kere baeb koni kuu korem dowan.

Kangdommo Doberembirime

¹⁹Angkodmia, kwani kowe, nub kuu Yesu ye umkan yaambad Yumbon Miin Karadmo Anam aom kerebkarawiibban arudkonomo awuni kuu ²⁰kiwaan yeeb wadkeriyiib yaambad ambongkodem yaa kebeniwen ye dabua kuu nandoon. Kiwaan kee ye id kii. ²¹Kwane, nub kuu God dore nimakarub dore wedyiri dobiri ye karub darewoob arimbediib God ye karuwa nimaya yaa oone doreen. ²²Id ayoob keye dowad kumbed nub kuu aadidmiyiibban ye inamenbed anam ande kerebkarawiibban arudkonomo kerenub God ye dia menem, nub niindem aom kuu ye umkanbed engkeremab kiradme bunaboob kumbed, ambarakme karak kanduwen kuu nub meeni dobiri inamen kiwaan yaa arekore, nub id kuu ok karadmombad ogendoon kowe. ²³Nub kuu amaan ari kwananeen andi yaa dakmuwen kuu yobdoodmo awinem, amborom kuu weng kunduk yedme kowoonman kuu ma korondaanban awinambaraneen kowe. ²⁴Kwane, nub kuu komarewa kere neman daanoon daanoon kamenub wene mimyob dowakeniib amun amun kamenabiyiib yaa nandanuub kuyaa meenem. ²⁵Nub kuu mimyamo kere daboknenwi kerekmen kuu korondaub, nimakarub yenambad korondiwen yi kerekmen kwane kandimban, kumban kwane neman kube ongkanoon kube ongkanoon kamem. Yesu yaron dia keruko wedmibka inamen kee darewoob kerime.

Kaadkerime, Ambarakmembaraib

²⁶Kedi, nub kuu anam anam yaa nubkaadkeruwen kumbed ambarakma ande ambarakmi yaa kwane kamembaranuub kuu, God yaa kone ambarakmi ye kakman aari yeman mamaa wedmaubban, dowan, ²⁷kumban wengyundiyiib God ye bondan kuu amot miin darewoobbed dene dowan keriyiib kuu nub yaa menebaneen ande une meedmanuub kii. ²⁸Kanembed Moses ye amob yaa wunekaraane karub ayoob o ayoobmimbed anam kwanoon kii andimaib kuu, mimyob

keendiyiibbanbed ayaiwe bobnimaan. ²⁹Kumban, kibikee karub maa anam andoon kuned ambarakmembaraneen kuu God ye Mingki yaa kande ye yon dowood yeman kerunene, amob weng ongmoon ye umkanbed karadmo kerunoon kuyaa kuu karadmo ye barangban ande wunekarene, mimyob dowaken kabamoon keenoon ye Kingkin yaa damangkananeen. Kowe, yiibbed meeniib kuu ye dabab kuu Moses ye amob wunekariwendan yi dabab burudande arimbed dabab komoyiib daboknaneen? ³⁰“Ambarakmi ye kakman koni kuu neman, nembad kuye dabab konaniin.” ande yedmoonman kuu nubkaad kuda. Kwane angkon yedmoon, “Yarimanbed ye karuwa nimaya yaa wengyundandaneen.” andoon kii. ³¹Wad doreen ye God ye dingki ari kombiri kuu uniwon karakwon.

³²Yiib kuu anuk God ye weng monoone nambiri kandekorib dobiriwen yaron kuu ika meenime. Kuyaron kuu nangmi darewoob yiib yaa meneboon kuu yiib kuu kiokmonindo, durud yewed ye arinambo arimbed koromone dobiriwen. ³³Aron yena kuu yiib kuu dian angkambad damangkandenib yenbandimaib, aron yena kuu yiib kuu nimakarub yena yiiwareb damangkande yenbandiwendan yaa koromoni dowad angkara dore angkara dore kamimaib. ³⁴Yiib kuu wii aom nongkobiwendan kuyaa mimyob keendekorib, karub yenambad yiib yiribman ogoodmo kenambun biwen kuye dowad nangmindo kubimo dobiriwen, amborom kuu yiibkaad, yiib kuu aron korem ye amun kerundi miin amuniib, ogoodmo biwen ye yiribman arebban, yiib dowad Ewen aom dangoon kowe.

³⁵Kwani kowe, yiib kerebkarawiibban arudkonomo dobiri kerekmen kuu kankaaraib kumbad kakman darewoob yiib yaa kondaneen kii. ³⁶Yiib kuu kangdommo doberembirime. Kwananiib kumbad yiib kuu God ye dowaken yaambad ambangkekoriwed yembad yedme kowoon yeman kuu kandaniib. ³⁷Kedi, God Ye Weng aombad yedmoon kuu,

“Aron doboobban ari kuu,
mananeenman kuu monokban keraanban, erebnarimban
mananeen.

³⁸Kumban ne yorokmodan kuu anam andi yaambad dobaraniib.
Kwane, yi kuu ne yaa koronde ika anuk wananiib kuu
ne kuu yi yaa kubendainban.” andoon.

³⁹Kumban yiiwa nuwa kuu koronde ika winiiwe monmariwendan kwamune arebban, yiiwa nuwa kuu anam anduuwe bobni yaa burudande bindoondan kwamune kii.

Kurin Anuk Anam Andiwendan Yi Kerekmen Yaambad Dobirime

11 ¹Kedi, anam andi kuu amaan ari kwananeen ande meedmuub yaa kerebkarawiibban kangdommo meeni yeman, anam andi

kuu nub ma wedmindo yeman yaa anam dangoon andi yeman. ²Keye anam andi kee kurin kurin yiri doboriwendan awiniwen kumbed Godbed nimakarub amun ande daandoon.

³Anam andi yaambed nubkaadkeruwen kuu, kumkam korem kuu God ye wengbed kwanok andoonkob kwane dembe wonoon. Kwani kowe, wedmuub yeman kuu wedmindeban yeman kumbed ongmenaboon.

⁴Anam andi yaambed, Abel kuu dingkan aye nengke agedmo kere baeb koni yeman amun kuu God yaa konoon, Kein yeman konoon arebban. Kwane, Abel ye anam andi yaambed, Godbed Abel ye koni yeman kuu amun andoon kowe, ye kuu Godbed yorokmo ye karub andunoon. Ye kuu bobnoon kuned, ye anam andimbed nub yaa kwane dakmeen.

⁵Anam andi yaambed Inok kuu okad kiri doboroon kumbed nen daanoon kowe, ye kuu bobni yaa kuu ma kaadkerindo. Kwane, ye kuu okad kiridan kee ma wedmenokban, amborom kuu ye kuu Godbed nenwonoon kowe. Kedi, nenwinindo yaron kuu, yembed komo kamoan kuu Godbed ye yaa kuboon.

⁶Kwane, karub kane anam andiyiibban kumbed komo kamaneen kuu Godbed ye yaa kubaanban, korem yiminban, amborom kuu karub kane Godiib yaa manandameen kuu God kuu doreen andene kane kane God yaa nindorokiibbed onmidan kuu Godbed kakman amun kondaneen andodned yimin.

⁷Noa yaron kuu dabab menebaneen ye weng okad kiridan korem yi koron kuu Noa yaa ongakane daanoone, anam andi yaambed God yaningko kankoone ye weng awine kandene ye nimadana yoom bobni yaa burudande bindi dowad motod yenboon. Ye anam andi yaambed okad kiridan korem yaa wengyunde arewadan andene anam andi yaambed yumbon yorokmo keruni yeman kuu kandoon.

⁸Abraham yaa kuu amaan ari dobori yeman ye yumbon okad kuyaa wene ande baandoon kuu, anam andi yaambed wengamberekore wonoon. Kwane kunaya weneen kuu yekaadban kuned kwane wonoon.

⁹Anam andi yaambed yedme kowoon ye okad yaa kuu ye ambibkinban norodman areb kerene kombon aombed doboroon. Aisek yoom Yekob yoom kuu weng kunduk Abraham yaa yedme kowoon kuye kandidate kuned, yi kangkon kombon aombed doboriwen. ¹⁰Abraham kuu kwamune doboroon, amborom kuu ye kuu amaan ari ye siti aromkonoyiib Godbed nekwane ongmaneen kuyaa ande meenmemboroon kowe.

¹¹Abraham kuu kiomnoone Sera yu kangkon kurong kereen kumban, anam andi yaambed Abraham kuu weng kunduk yedme kowoonman yaa kuu anam kwananeen ande meenoonkob ongmenoone awodki keroon.

¹²Kwanikob, karub mimo keyaambed, ye kuu bobnemoon areb keroon kumban, awoya ari kuu ambid ari mindong yemoon kwane areb kere karamok kebed yaa kubuk yemoon kimingkindeban kwane areb keriwen.

¹³Nimakarub korem kee kwane anam andi yaambed doriib kumbed dukniwen. Yi kuu weng kunduk yedme kowoon yeman kuu kandindo,

yi kuu amaan angkambed no wedmende wengmo wengambiriwen kumbed kubiwen. Kwane, yika nub kuu okad yirimbed kuu norodan kere oworan keruwen ande dakmiwen. ¹⁴Weng kwamune dakmimaibdan kuu yi wengbed korokbimaan kuu yi ambibkin anam ande kereknaib. ¹⁵Kwane, yi kuu yi ambibkin domonde miniwen kuyaa meeniwen karen kuu, ika wini kuu yimin keriwen karen. ¹⁶Kumban yi kuu koronde okad kiri ye ambibkin arebban amunmo ye ambibkin, Ewen kui, kuyaa meenmembiriwen. Kwanikob, God yaa yimbed yi God andi kuu ye kuu karakiibban, amborom kuu yembed yi dowad siti nekwe ongmoon kowe.

¹⁷⁻¹⁸Kwane, Godbed Abraham ye komboon daroboon kuu, anam andi yaambbed Abraham kuu Aisek nende dingkan aye nengke agedmo kere baeb konemoon areb kerande kamoon. Anuk yiri kuu Godbed Abraham yaa weng kunduk yedme kowoon kuu “Eb dana mingki Aisekmo, ye yaambbed eb awoya ari ande kimingkaniib.” andoon kumban, ye dana mingki mim yembedmo kuu dingkan aye nengke agedmo kere baeb konimaib kwane areb kerok andoon. ¹⁹Abraham kuu bobni yaa kuu Godbed nenkooni kuu yimin ande meenoon, kwane Aisek kuu bobni yaa nenkoonemoon areb ika demboone nendoon.

²⁰Anam andi yaambbed Aisek kuu Yekob yoom Isau yoom amaan ari awine kande dobaraniib ye dowad amun kerundoon.

²¹Anam andi yaambbed Yekob kuu kwane bobnandamene Yosef ye karub dana meed ayoob kuu amun kerundene, kwane ye yonamad arimbed angkumonene God yaningko kankoonoon.

²²Anam andi yaambbed Yosef kuu kwane ye yimin wandi yaron dia keruune, Israeldan Idyip aombbed yaro angkane wananiib kuye dowadiib ye bob kono be wini dowadiib kwane daandoon.

²³Anam andi yaambbed Moses ye arian kuu ye wooneen kuu wood ayoobmim nen bikniwen, amborom kuu dana kuu manimanandeb wedmenekorib, kwane yi kuu Idyipdan yi kingbed Israeldan yi karub dana kuu dukni yeman ye weng ongmoon yaa une meenindo kowe.

²⁴Anam andi yaambbed Moses kwane kaine amnoon kuu king Fero ye mungkan yu mingki andimami kuu ye dowakenban keroon. ²⁵Yeka meenoon kuu God ye nimaya karuwa yoom durud yewed kandi yeman andekore, kad ye dowaken ye ambarakmi yaa aron dukmenmo awine kubembiri yaa kuu korondo. ²⁶Yeka meenoon kuu Idyip ye od darewoob ye yiribman yaa kuu korondeni Godbed Kinoone Mananeenman Keresu ye dowad durud yewed kandaniin kuu yimin andoon, amborom kuu ye yekaad kuu ye kakman Ewen ari angkeen kuu darewoob arimbed Idyip ye yiribman arebban kowe kandaniin andoon. ²⁷Anam andi yaambbed Idyip kuu domondo, king ye norin arud yaa meenindo, ye kuu kangdommo doberemboroon, amborom kuu ye kuu wedmenindeban ye God wedmenoon kowe. ²⁸Anam andi yaambbed

Burudandoon orokiib umkanbed engkeremab kiradme bunabiyiib kuu kwane awinoon, kwanoked wonob dana yenbandi ye engyu kuu Israeldan yi wonob dana yaa kuu yenbandokban keru yeman.

²⁹Anam andi yaambéd Israeldan kuu Karamok Dodmo kuu okad kamkonombonmo areb dodkanmo yaniwen, kumban Idyipdan kuu mene kwanandamenib yimbedmo ok kubuniwen.

³⁰Anam andi yaambéd Israeldan kuu siti Yeriko ye kuuk botbed wiriniwen kuu yi angkara dewenebe aron ediib keriiwe bot korem kuu kiroboon.

³¹Anam andi yaambéd kiwaan ari ye wonong Rehab kuu wedme darobidan angkodmendeen kowe, God yaa wabkad keriwendan Israeldanbed yenbandiwen kuu yuyiib windo.

³²Kowe, weng ariyiib kwane dakmaniin dee? Ne kuu aron yiminban kowe, Gideoniib Barakiib Samsoniib Yeftayiib Dewidiib Samueliib profesidaniib yi dowad kuu dakmainban. ³³Yi kuu anam andi yaambéd yena kuu king yena yi oonimbon yaa nangbe burudadmenib, yena kuu yorokmo wengyundenib, yena kuu weng kunduk yedme kowoon yeman kuu kandenib, yena kuu laiyan yi mongkodkono kebengkenib, ³⁴yena kuu amot yumbu arewa kameen kuu kumungkenib, yena kuu kerewangbed yenbandi yaa kuu kombiri wenenib, yena kuu yi yaa aromkonoyiibban kerekmen kuu ongmoone aromkonoyiib kerenib, yena kuu nangbi dowad aromkonodan kerekorib oworan yi ana nangmidan yaa yenbanden winiwen. ³⁵Nima kuu yi karubkim yoworiwen kuu anam andiwendanbed ben dembiuwe ika wadkeriiwe nimambéd ika biwen. Anam andiwendan yena yaa kuu yenbande durud yewed kondimo kamiuwe nub anam andi yaa korondaubban andiwe kwane awingkiwen domondindo. Kwane kumbed bobni yaa ika dembi yeman arimbed kandi ye dowad. ³⁶Anam andiwendan yena kuu emengkane damangke nong yikyikiibbed yenbandiwe, yena kuu seinbed yerengkanabe ben wii aom kambiriwen. ³⁷Yena kuu botbed yiiwe, yena kuu wedyirimbed nadmaiwe ayooob kerimo kamoon. Yena kuu kerewangbed yenbandiwe dukniwen. Yi kuu sibi kadiib naningkod kadiib kumbed ebkad areb kere awerenmo yarenib, yiribman aweneyiibban keriiwe, yi kuu yenambéd yenbande monmarenib, yiminban kerundiwen. ³⁸Anam andiwendan kuu awerenmo amboon angka kere aangko yaa kere botdem aom kere okad yiri dem aom kere kamenmo yarebiwen. Yi kuu God ye indob ari kuu okad kiridan yaa kuu ibmo kumunkingkindeban keruwen, yi kuu arimbed kowe.

³⁹Kekee yi kuu anam andiwen kowe Godbed nimakarub amun andoon, kuned komo yedme kowoon yeman kuu maandindo, mokaid, ⁴⁰amborom kuu Godbed nub dowad inamen amun arimbed ongmoon kowe, yi kuu nub kuristendan yoom ibmo daboknaniib kumbed Godbed yiya nuwa ben demkoronmo ongmaneen.

Yesu Areb Kere Anam Andimo Doberembirime

12 ¹Kwani kowe, nub kuu keye anam ande dakmenabidan yemoon kai kee nongwoyawod kameen kwamune areb kanawanewandiwen. Kowe, anam andi kiwaan yaa komo komombed kebengkandimaan yemaniib awine ben kubunimaan ye ambarakmiyiib kuu ben kiradmenub, nub dowad burudandi yeman kine kowoon yaa yinmoniyiibban kangdommo kabaanem. ²Nub indob kuu Yesu yaambed keenomberem, ye kuu nub anam andi yaa kuu andowe ongmene demkoronmo kerundi ye karub kowe. Ye kuu kubi kandi dowad kine kowoon kowe, at ming arimbed bobni ye karak kuu ma meenindo kumbed, kwari durud yewed kuu kangdommo kandekore, God ye oone dibirimbondingki wiwi angkambed diboroon. ³Kedi, ambarakmidanbed kuye bon darewoob keruniwe kangdommo doboroon ye karub keyaa meenime. Yiib kwananiib kumbed yiib anam andi kuu wuudnaibban, bon yaa nub kuu yiminban ande kubiyiibban kere korondaibban.

⁴Yiib kuu ambarakmi yaa bon kerunekorib ninabiib kuu, nangbe wene ma bobne umkan kubudirindo, mokaid. ⁵Kwane, yiib kuu kube ongkandi weng yiib yaa ne meed ande daandoon kuu nonondandiwen. Yedmoon kuu kei,

“Ne dana, eb arewa kmoon yaa Yarimanbed didangkoon kuyaa kuu korondaab,
kwane, yembed dedmobde yedmebdoka ne kuu yiminban ande kubiyiibban keraab.

⁶Amborom kuu Yariman kuu kane kane mimyob dowaken keendoondan yi arewa kami yaa kuu didangkene,
kane kane ne dana meed ande kine kowoondan kuu yi arewa kami dowad inande dabab kondimaan kowe.” andoon.

⁷Dabab menebi kuyaa kuu didangki yeman ande meene kangdommo doberembirime, Godbed ye dana meed yaa kamemoon areb yiib yaa kwane kamimaan kowe. Kedi, awodkia korem kuu yi dana meed didangkimaib kii. ⁸Nimakarub korem kuu didangki kuu wedmiwen kuned, yiib kuu didangki wedmokban karen, yiib kuu kiwaan ari dana kere God ye dana meed anamban karen. ⁹Kuye weng ari kuu, nub korem kuu nub ambeyiib, yi kuu okad kiridan kumbed nub arewa kami yaa didangkiwen. Kwaniwen kumbed, nub kuu ambe amun ande yedmimaub. Kowe, inamen darewoob arimbed kuu nub kingkin ye Ambe ye dabderem aom doberem. Kwananuub kumbed wad dobaranuub. ¹⁰Nub ambeya yika yimbed kiwaan kuna amun ande meenimaib kumbed aron doboobban nub yaa didangkimaib kumban, Godbed nub amun keridowad didangkimaan. Kukuu ye karadmo kerekmen yaa ibmo keridowad kwanimaan. ¹¹Didangki kandi kuu kubi yeman arebban, mimyob wandi

yeman areb. Kumban kuye yoman kuu kane kane kuyaambed inamen arewa yaa koronde inamen amunmo awine kandiwendan kuu yorokmo dobiriyiib yewenuwiib ye yob iraane wandimaib.

¹² Kwani kowe, yiib anam andi yaambbed kabaani dowad yiib dingki wuudne yon aromkonoyiibban kere wonoon kuu aromnenib, ¹³ yiib yon yeman kiwaan dabonmo ongmime. Kwananiib kumbed yon aandem dingki aandemdan kuu miin yiminban keraibban, koronde amun keraniib.

God Yaa Wunesadmaib

¹⁴ Kiwaan korem kuyaambbed nimakarub korem yoom yewenubbed doberenib karadmo kerime, karadmo keraibban kuu Yariman wedmenaibban kowe. ¹⁵ Karub maa kuu Godbed kabamoon kondoon ye mimyob dowaken yaa kuu burusarandamoko wedmenibka, ye yaa dedmone yedmenenib awanenime. Kwane, yiib kuu wungkanabi darewoob mung kook areb wandaib, karub maambbed wungkanabi darewoob kerene dabab bangkandene yemoon ben abdon yiri wanandamoko wedmenibka, ye yaa kangkon dedmone yedmenenib awanenime. ¹⁶ Kwane, karub maa kuu nenem kamandameen o Isau areb God yaa ma meenimokban kerandamoko wedmenibka, ye yaa dedmone yedmenenib awanenime. Isau, ye kuu animan mim ani ye dowadbed wonob dana bangkani ye yumbon kuu ye daman yaa konoon. ¹⁷ Yiibkaad kui, kuye yoman kuu keye amun kerundi kee kandande kamoon kumban ye kuu wunekaroon. Ye kuu amun kerundi kandi dowad weng ongmaan amonomba ande kamene amengiib kamoon kuned yiminban.

¹⁸ Kedi, yiib kuu aangko Sainai badmendi yeman amoyiib deneen ye dia minindo, kuyaa kuu kumuniib amkudiib nuuwa amiib kui. ¹⁹ Yiib kuu kibi naawon baandiyiib o wengambiriwendan unenib nub yaa angkon ariyiib dakmenwanaane wengambaraub ande dakmiwen ye wengiib kuyaa minindo. ²⁰ Yi kuu kwaniwen amborom kuu Godbed yedmoon, “Karub maa o dingkan maa aangko kuyaa wananeen kuu botbed ayi yeman.” andoon kowe uniyiib yiminban keriwen. ²¹ Kwane, Mosesbed wedmoon kuu uni darewoowiib kowe yedmoon, “Ne kuu unimbed kiringmiin kii.” andoon. Yiib kuu kuyaa minindo.

²² Kumban yiib kuu aangko Saiyon, Ewen aom ye Yerusalem, wad doreen ye God ye siti aom miniwen. Yiib kuu engyus tausen tauseniib kubenabenib mimyamo nedbiwen aom miniwen. ²³ Yiib kuu God yaa anam andiwen kowe ye wonob dana areb keriwendan aom miniwen. Yiiwa yiya aningko kuu Ewen aom wongkoon. Yiib kuu nimakarub korem wengyundi ye God yaa miniwen. Yiib kuu yorokmodan yi kingkin Godbed ongmoone demkoronmo keriwendan yaa miniwen. ²⁴ Yiib kuu amob weng yeeb ongmiwen yaa wedyiri dobiri ye karub Yesu yaa miniwen. Kwane,

yiib kuu Abel ye umkanbed dakmoon arebban, weng miin amun arimbed dakmoon ye umkan engkeremab bunaboon yeman yaa miniwen.

²⁵Kaadkerime, dakmimaan ye God yaa wunekaraib. Kurin anuk kuu aangko Sainai miniwendan kuu kaadkeri weng okad arimbed daandoonman yaa wunekarekorib kirokmonindo, yembed wengyunde dabab kondoon. Kowe, nub kuu kaadkeri weng Ewen aombed daandimaanman yaa wunekaranuub kuu, yembed wengyunde dabab kondi kuyaa ma kirokmonanuub dee? Dowan! ²⁶Kurin anuk kuyaron yaa kuu ye weng kuwengbed okadiib kan kiringmeen, kumban kibikee weng kunduk yedme kowoon, “Nembed angkon ika mimo keraniin kuu okadmomban Eweniib ben kiringmenabaniin.” andoon. ²⁷Weng “angkon ika mimo keraniin” ande kedmengkandoon kuu ongmenaboos yeman ben kiringmi kuu yimin kowe ben kiradmaneen. Kwanikob, ben kiringmindeban yeman kuu kwane dangembaraneen.

²⁸Kwani kowe, nub kuu kiringmindeban ye oonimbon kanduub kowe, nub kuu eso andenub, kwane kiwaan yorokmo yaambad uniyiib God yaningko kuu karadmo ande yaningko kankoonem, ²⁹amborom kuu “nub God kuu amot areb, arewa korem kuu nengkaane dowan kerimaib kowe.”

Yeenbon Ongkandi Weng

13 ¹Ambanga oniya damana yaa mimiob dowaken keendimbed neman mimiob dowaken keenoon neman mimiob dowaken keenoon kame doberembirime. ²Noroddan yaa angkodmenandi kerekmen kuu nonondandaib, kwamune kami yaambad yenambad engyus yaa yi kaadkerundindo kumban angkodmendiwen. ³Kane kane wii aomdan kuu yi kuyaa yiib kangkon ibmo keriwon areb kwane meenekorib kwane kuyaambad awandime. Kane kane yenbande durud yewed kondiwendan kuu yi kuyaa yiib kangkon ibmo keriwon areb kwane meenekorib kwane kuyaambad awandime.

⁴Awadmi ye inamen yaa kuu ambodmo awine kankoonime, kwane awadmiwendan kuu nenem kamaib, demkoronmo kerime, amborom kuu Godbed nenem kamidan korem yaa kuu wengyundaneen kowe.

⁵Yiib kuu od yaa meenmembere dowaken darewoob keendimami kuu korondekorib, yiib yaa komo dangoon kuu yimin ande kuyaambad awine dobirime, amborom kuu Godbed kwane yedmoon,

“Ne kuu yiib yaa domondainban,

ne kuu yiib yaa korem korondainban.” andoon kowe.

⁶Kwani kowe, nub kuu arudkonoyiibbed yedmuub kuu,

“Yariman kuu ne awawi ye karub kowe, ne unainban.

Karub maa kuu God burudande ne yaa ma kamaanban.” anduub.

⁷Yiib korok korokbed yiib yaa God ye weng daandiwendan kuu meenime. Yi dohiri kerekmen yaambad yob iroon kuu wedme meenenib

yi anam andi yaa kumunkingime. ⁸ Amborom kuu ye yaa anam andiwenman Yesu Keresu kuu ibmo, maa maa kerimokban, kinoniib kibikiib aron korem.

⁹ Korondaiwe, kedmengkandi norod maa maa yaambed ben angkanaib. Kedi, nub niindem aom kuu Godbed kabamoon kondoon ye mimyob dowaken kumbed aromni kuu amun, amowamob yaambed animan nekwe ani kumbedban, keye yoman winiwendan kuu animan kembed ma awandimokban. ¹⁰ God dore Yuudan dore wedyiri dobiridan kuu bot wuubimbon arimbed dingkan aye nengke baeb kuu God yaa konimaib kuye dingkan animaib. Kumban nub kuu bot wuubimbon maa Yesumbed kingkin ye kerekmen yaambed ongmoon kuu, nub niindem aom aromni yeman. Kuyaambed God dore Yuudan dore wedyiri dobiridan kuu ane aromnindeban, Yesu yaa anam andindo kowe.

¹¹ God dore Yuudan dore wedyiri dobiridan yi korok darewoob arimbed kuu dingkan umkan bene Yumbon Miin Karadmo Anam aom awunimaan kuu ambarakmi dowad konimaan, kumban dingkan id kuu nimakarub yi dobirimbon kuye bunangkambed nengke agedmo kerimaan. ¹² Kwani kowe, Yesu ye kangkon siti kuuk ambongko angkane bunangkambed durud yewed kandoon, ye umkan yaambed nimakarub bene karadmo kerundi dowad. ¹³ Kwana kowe, nub kangkon yeyiib yaa bunangka wenenub, yembed kwanoon kwane kerenub karak kandem. ¹⁴ Kirikee nub kuu aron korem kwane doberembaranuun ye sitiyyiibban, kumban nub kuu siti manandamuun kui ande meedmuub.

¹⁵ Kwani kowe, Yesu yaambed nub kuu munob koni yeman konemoo areb God yaa eso ande kubi weng konimo kamem. Kuye munob koni yeman kuu yena yaa God yaningko dakmi ye wengbed id irimaan. ¹⁶ Kwane, amun amun kamiyyiib yena yaa numbiriyiib kuu nonondandaib, kuuu God yaa munob koni yeman kowe, kwananiib kuu yembed kubaneen. ¹⁷ Yiib korok korok yi weng wengamberende awinenib yi deme aromkono yi dabderem aombed dobirime. Yi kuu God ye deme komarewa awinanuub kuu God yaa dianmo dakmanuub ande meenyiib kumbed deme awine doberembirimaibdan areb kwane yiib yaa oone keendomberembirimaib. Yiib kuu yi weng wengamberende awinaniib kuu yi deme awini kuu kubimo keraniib, dabab keraibban. Kumban yiib kuu yi yaa kwanokban keraniib kuu yiib yaa ma awandokban keraneen.

¹⁸ Nub dowad kurikuri kerime. Nub dowaken kuu kiwaan korem yaambed nimakarub yena korem yi aningko kankoone dobaranduwed kowe, nubkaad nub meeni dohiri inamen kiwaan kuu yorokmo. ¹⁹ Ne mim nembed yiib yaa nangkande yedmaan kuu, kurikuri kamibko Godbed kiwaan ongmodo aron dukmenmo angkon yiyiib yaa mana.

²⁰ Sibi Ooni Ye Karub Darewoob Arimbed, nub Yariman Yesu, ye kuu Godbed aron korem ye amob weng ye umkan yaambed bobnoon

yirimbed nen demboon. Kuye God, yewenub ye God, ²¹ye dowaken yaambbed nub ambangki dowad ye deme aromkono amun korem bangkandok, kwane ye kubaneen yaambbed nub aom ambangkok. Yesu Keresu yaambbed kwanok, ye yaa nambiri aron korem korem yeman kerok. Anam kwanok.

²²Angkodmia, nembed yiiib yaa nangkande yedmaan kuu, ne ongakandi weng kee awine kandime, nembed kerek wongkaan kee dukmenmo kowe.

²³Nub kuristen angkodmi Timoti kuu nen wii bunangka kowiwen kuu yiiibkaadkerime andid. Kowe, yembed aron dukmenmo mananeenbed kuu, ne kuu ye yoom kere yiiib yaa mene wedmendok mananiin.

²⁴Yiib korok korok korem yaayiiib God ye nimaya karuwa korem yaayiiib kuu kubendi weng kondime. Kane kane Italidan kuu yimbed yiiib yaa kubendi weng kondiwen.

²⁵Kabamoon kondoon ye mimyob dowakenbed yiiib korem yaa kerok.